Philosophical Transactions

Please note: Due to an error in the print volume, the page numbering in this article may contain either page numbering skips, or page numbering repetitions, or both. However, the article content is presented in its entirety and in correct reading order.

Please click on "Next Page" (at the top of the screen) to begin viewing the article.

I. R. P. Geo. Joſ. Camelli, *De Plantis* Philippenſibus *Scandentibus, Pars Quarta. Ad D.* Jacobum Petiver, *S. R. S. nuper tranſmiſſa.*

Fig. 139. *Antong* & *Tangcong* Indorum, ſeu *Braſſica Marina prima. Soldanellam officinarum* Botanici plerumq; omnes *Braſſicam* faciunt *Marinam* Dioſcor: Ipſe bonâ tantorum, & optimè de re medicè meritorum virorum veniè, plantam in Luzone *Cangcong*, & *Tangcong* vocatam *legitimam* Dioſcoridis *Braſſicam Marinam* eſſe cenſeo; utpote quæ adæquatè com deſcriptione Dioſcoridis *Braſſiæ Marinæ* convenit, & inſuper notam, quæ in *Soldanellâ officinarum* deſideratur, ſolia ſcilicet longa, & tenuia, habet. *Cangcong* pono, ſeu *Tangcong*; ad maris littoralia, & ſpecialiter in fluviorum brachijs aquâ marinâ mixtis abundè provenit, prout & in *Lacu Baij*; verùm & in hortos tranſlata citiſſime adoleſcit, & vitioſè propagatur. *Viticulis* inanibus, & fiſtuloſis, quæ crebrò radices agunt, ſerpit, mollibus, & aliquando rubentibus, pauca ſucco lacteo prædictis, ut folia. *Folia* ſingularia, pinguia, oblonga, & auguſta, mucronata, & aliquando ad imum paulò ampliora, & nonnihil dentata, ſaporis ex ſalſo amariuſculi. *Flos* campanulatus ex cœruleo purpuraſcit; ad *Indicæ campanulæ*, aut *Ægyptiaci Convolvuli* florum figuram accedit. *Semen* fuſcum, & binum, in ſimili, ſed minori *Scammoniæ noſtræ primæ* vaſculo. Uſus hujus *Cangcong* eſt, ubi ſanis, aut ægrotis alvus nimiùm adſtricta fuerit, ſummitates, & teneriora folia decocta in cibum leguminis loco offerre; alvum ſiquidem citò, efficaciter, & abſq; moleſtiâ, non ſecus ac [illegible] *ſolutivæ*, deturbat. Succus verò ſaccharo mixtus Hydropicis ad aquæ excrementitiæ ſaburram

Vires.

ram elutriandam utiliter propinatur. Soldanellam *Matthiolus* cum *Rhæo* exhibet, *Schroderus* cum *Jingibere*, & ad Scorbutum commendat, quod prodeſſe in pluribus expertus ſum. *Chabræus* tutò pueris, & imbecillibus exhibet, quod alij non admittunt.

140. *Braſſica marina altera.* Hiſpani *in* Luzone *Pie de Cabra*, ob veſtigij pedis capræ figuram, quam folium exprimit, Indi *Lampayong Catancatan*, *Bagaſua*, *Camigang*, *Lagayray*, *Daraypay*, *Ragayray*, *Arogayday*, & *Alagaylay* vocant. Hæc maritima longè, latéq; ſolidis viticulis ſerpendo occupat, & obducit: Nec, ut *Cangcong*, alvo dejiciendæ deſervit; ſed ambuſtis medendis, & antiquis, ſordidiſq; ulceribus mundificandis, & ſanandis, foliorum pulverem videlicet inſpergendo, & contuſa folia ſub cinere cocta ſuperimponendo. Eadem contuſa, ſale, & oleo mixta, & aſſa Scrophulis impoſita, eas efficaciter diſcutit, ut radix *Zerumbeth*, & folia *Malvæ cordifoliæ fruteſcentis* Luzonis. Succus foliorum illitus prodigioſè capillum creſcere facit. *Folia* craſſiuſcula, uncias tres lata, & totidem longa, parte ſuperiori mucronis loco, ut *Braſſica marina major* C. Bauhin. habet inciſa. *Flores* ſimiles ſunt floribus *Cangcong* quoad figuram & colorem, non ſinguli, ſed plures in longiori pediculo ad folij geniculum exeuntes. *Semen* fuſcum, ſubrotundum, in ovalibus deliteſcit loculis, ſeu vaſculis. Fig. Vires.

Sect. XI. Scandentes, *uno vaſculo plura habentes ſemina.*

141. *Acetoſa Ternatenſis*, ſeu *Oxypentaphyllum*, Indis *Sagmit*, *Aguithoay*, & *Tugabang*. Spinoſus, & reptatu Scandens eſt frutex, elegans, & gratioſus; ut rariorem vix conſpexerim plantam. Siquidem *Folijs* luxuriat quadruplicibus, quæ alternatim plura ſimul proveniunt, binis foliolis, ſeu latioribus, & ſeſſilibus unguibus ad exitum comprehenſa. *Folia* reliqua in longioribus, & ſpinoſis pedunculis, Fig.

pedunculis, crenata omnia, & aut hederacea trilobata, aut tricuſpidata, vel quinquefolia. Unà cum foliorum manipulo prodit & floris mucronatus petiolus inſidens quinis, quaſi hamatim inciſis, longiuſculis alabaſtris. *Flos* candidus eſt, pentapetalus, palmaris in divaricatione, inodorus cujus imum internum gratioſa inumbrat purpura, ut floris *Belmuſci*. Seminis hirta, & aculeata receptacula *Semen* claudunt inæquale, ſeminе ſinapi majus. Folia *Sagmit*, apices *Alagao*, & cæpacea involucra *Tauglat* Indi piſcibus coquendis adjiciunt.

Fig. 142. *Baligarab Baguin* frutex eſt, cujus virgulta in longa abeuntia ſarmenta volucri modo ſcandunt. *Folia* ſubaſpera Laurinis majora, ex adverſo provenientia, paucis prædita nervis. *Flores* exigui, copioſi, cyanei, hexapetali; petala ſubrotunda, in umbilico ſex candidiſſimorum foliorum, à reliquis diſtinctiſſimorum, & floris formam conſtituentium ſeſſilis congeruntur. Hæc florida, a floribus, & folijs diſtincta alba folia, dein decidui floribus, unà cum fructu incrementum ſumunt, & perennant, nec decidunt, ſed ſemper fructibus ſubſtrata eoſdem concomitantur. *Fructus* parvæ ſunt glandes in caliculo denticulato, fauces leviter adurentes. Hic frutex ſcandens, & *Baligarab* arbor quoad formam, uti & nomen cum *ſalice peregrinâ* Leonhardi Rauwolfij, ſeu Maurorum *Garab*, nonnihil affinitatis habere videntur, é quâ ſcilicet fit *Aphronitrum* igniario pulveri parando, uti in *Luzone* ex *Balibago*, & *Bagatbat* arboribus.

143. *Malaſavia*. *Volvulus* eſt ferens *Folia* ſociata, magna, ut *Folium Indum*, &, ut hæc, quinis majoribus fulcita nervis; ad horum genicula binos racemos vaſculorum triquetrorum, ſeu ex tribus latis, papyraceis hemicyclis, & diviſibilibus alis conſtantium, habentium *Semen* compreſſum in latis, & argenteis folliculis. *Radix* capitata eſt, & eſculente.

Fig. 144. *Ariſtolochia Clematitis* Luzonis. *Sarmentis* ſcandendo longiſſimis, altiſſimas quaſq; ſuperat arbores. *Folium*

lium alternum, ſpithameum, palmo latius, trinis luculentioribus, & alijs quam plurimis dotatum, in mucronem protenſum. *Flos*, & ſeminis pericarpium ſimilia reliquis *Ariſtolochiis*, ſed crebra racemis ad foliorum exitus. *Radix* longè ſerpens, ſeſquiuncialis, corticis craſſi, ſubflavi; ferventis eſt ſaporis. Utuntur radice *Indi* in ventris tormi- Vires.
nibus, ad ciendos menſes, partum, & ſecundinas, obſtructionibus, contumacibus flatuum copiâ, nec non in eroſionibus gingivarum: Et *Ubiutihan*, *Malaubi*, *Bitinbitin* & *Timbatimbangan* vocant.

145. *Malanino*. *Volvulus* eſt magnus. *Folia* habet mag Fig.
na, & é regione poſita, ut arbor *Nino*; Fructus pariter ſimilis eſt fructui arboris *Nino*, ſed compreſſior, creber, ſubflavus, & rubeſcentibus floſculis pentapetalis, ut *Nini*, ex ipſo fructu undiq; procedentibus conſitus.

146. *Volvulus Amygdaloides*. *Folium* habet ſpithameum, Fig.
ferè bipalmum latum, alternum, craſſum, & quaſi coriaceum, obſcurè virens. *Fructus* quoad putamen carnoſum *Amygdalo* ſimillimus, uti & putamen lapideum; ſed major, prout & *Nucleus*, qui flaveſcit, & quaſi ex crebris fragmentis compactus eſt, ut nucleus *Cacao*; ſaporis adverſi. Naſcitur *Silanij* ad fluvium.

Sect. XII. Scandentes *folio compoſito*.

147. *Volvulus Pineæ Vermifugæ*, Indis *Niongiogan*, & Fig.
Bavaybavay. Uno ramuſculo communiter decem habet *Folia*, & hæc ex adverſo poſita, palmum lata, ſeſquipalmum, aut ſpithamam longa, mucronata, & lætè virentia. *Flos* in ramuſculorum provenit ſummitatibus, racematim cohærens; eſt autem ex longo, & tenero tubulo pentapetalus, inodorus, externè candicans, internè ex gratioſâ palleſcens purpurâ. Floribus ſuccedit pentagonus, & pentaforis *Fructus*, niger, corticoſus, & fructui *Bilimbin* ſimillimus, ſed vix unciâ longior, qui corticoſo putamine rejecto nuculam offert formæ pineæ, ſed ex quinq; hemicyclis carinulatam, ſaporis grati, ceu Cocci teneri, qui lumbricos, & ventris tineas pellit, & interimit. Si in-

cautè, & in copiâ offeratur, ſingultum cauſat, & ſitim. Idem præſtat foliorum *Succus*, qui & oculis inſperſus, nubeculas diſcutit.

Sect. XIII. Scandentes *minùs cognitæ, folio compoſito.*

148. *Lignum Sanctum* in *Luzone* vocant lignoſa, brachialia, ſubrufa, poroſa, ſaporis non ingrati, cortice veſtita, ex ſubfulvo, & phœniceo variegata, & tranſverſim diſſecta, multoties ex interveniente cortice quodammodo effigiem Roſæ exhibentia Sarmenta *Volvuli Maximi*; quem Indus *Camurim*, & *Tagalijs*, meliùs *Tacilis* vocat, Hiſpanus *Palo Santo*. Cortex internè interveniens, & Roſæ folia interſtinguens indicare videtur Sarmentum non tantùm ab intrinſeco, ſed & forinſecè accreſcendo ſumere incrementum, & augmentari. *Folia* gerit communiter ex 14, 16, aut 18 compoſita; folia ſpecialia ex ſubrotundo mucronata, alternè appenſa, in quibus nervuli per ea diſcurrentes quaſi alia depingunt folia. Fluviorum amat ripas: De Flore, aut Fructu nihil ſcire potui. Sarmenta vulgus Quaiaco utiliter ſubſtituit; ſudores potenter promovere expertus ſum in refrigeratione, & Morbo Gallico: Concoctionem adjuvare de reliquo, & cibi dejectam reſarcire ferunt appetentiam; prægnantibus tamen ſine abortûs periculo exhiberi non poſſe.

Vires.

149. *Camaſga.* Frutex eſt ſcandens, cujus vieta ſarmenta *Indis* liguſtrum præſtant ſepibus colligandis. *Folium*, quod alternè provenit, componitur ex alijs ſeſquiuncialibus, oblongis, mucronatis, exſuccis, ſubalbidis, & ſubhirſutis, ſibi oppoſitis 25 foliolis. *Florum* congeſti, & breves ramuli parvos, candidos, inodoros, & pentapetalos ſuſtinent floſculos. Sarmentoſum lignum fruticis *Camaſga* conciſum, & decoctum multi utiliter calidè ad inſtar *Tchia* bibunt, defatigati nempe ab itinere, quos reficit.

Fig.

150. *Volvulus Malarayo.* Magnus eſt; *Sarmenta* craſſitudinis carpi, leviſſima, tranſverſim reciſa varias ſpongioſæ materiæ exhibent figuras. *Cortex* cinereus, aſper. *Folium* Pyri, quinum in uno ramuſculo.

Fig.

Sect.

Sect. XIV. Scandentes *minùs cognitæ, folio alterno exeunte.*

151. *Volvulus Abſynthites*, Indis *Macabuhay*, aut *Macabubuhay*, id eſt tribuens vitam, alijs *Panavan*, *Paliyaucan*, & *Tagnantagnan*. In dumetis, & umbroſis paſſim proveniens, longiſſimis ſcandit *Sarmentis*, digitum craſſis, nodis verrucoſis obſitis, ex phœniceo luridè virentibus, ſplendicantibus, Viperas quodammodo referentibus, & harum ad inſtar ſenectam deponentibus, ſub quâ Cortex craſſior, carnoſus, & lætè virens, & ſub hoc Medulla conſtans albis, & tenaciſſimis filamentis; ex quorum contextu *Indi* eleganti curioſitate armillas, moniliáq; à venenis, ac peſte, ut ferunt, præſervantia componunt. *Folia* hederacea, ſubrotunda, mucronata, alterna in longiori pediculo, Saporis, ut Sarmenta, Abſynthio magis amari. *Floſculos* mittit in ſeſquipalmaribus ramuſculis, plures, herbaceos, cum apicibus flaventibus, tripetalos, inodoros. *Sarmenta* aere ſuſpenſa, aut plantâ reſciſſa arboribus involuta diutiſſimè virent, & vivunt; imò & folia emittunt: Et, quod admirandum, filamenta filum ligatorium craſſa, rectiſſima, ſeptem ſæpe, aut plures longa Orgyias, terram, ut radicentur, quærentia demittit; ubi radicantur, & ſarmenta jamjam marceſcentia denuo reſtaurant, reficiunt, & refocillant. Succus, aut decoctum Sarmenti aſſumptum venenis adverſatur, febres, præſertim tertianas, infringit. Lepram, & Morbum Gallicum curare ferunt; & ut reliquiæ tumorum efficaciùs diſſipentur, ocyúſq; exulcerationes ſordidæ, & gummata Gallica mundificando ad cicatricem perducantur, lotiones, fotus, inſeſſus, & balnea vaporis ſudorifera inde parata adhibentur: Radix ſummopere laudatur ad dejectam cibi appetentiam reſtaurandam, ad diarrhœas item, & vomitus ſiſtendos. Oleum ex ſarmentis, & *Seſamino* inſolatione paratum ad præſentiam Malefici *Barang* efferveſcere narrant. Nonnulli Oleum componunt Polychreſtum ex *Paliyavan*, *Nglaſſon*, Fig. Vites.

Pangaguaſoa, *Manungal*, & *Borogtongon*. Succus ablactandis deſervit pueris. Sarmenta contuſa curant manantia ulcera, & *Ten* id eſt.

152. *Alanguilang Baguin. Folium* exerit alternum, aſperum, ſubhirſutum, ſpithameum, palmum unum latum, parte pronâ atrè virens, terſumque. *Flos* inſidens tribus flavis, & convexis alabaſtris, magnus eſt, atro purpureus, inodorus, hexapetalus; folia oblongo-obtuſa. Floris umbilicum flavus, echinatus, ſeſſilis, & moro compar, ex crebris, & oblongis ſeminibus coagmentatus occupat nodus. Frutex eſt ſcandens.

153. *Banag Camagſa*, ſeu *Ronas*, aut *Ubiubihan* vocant Indi hujatem *Pſeudochinam*. Sumitur, & ſubſtituitur pro *China* præmiſſâ decoctione. Reperitur *duplex*; ſubdulcis, rubra, folio peramplo. *Altera* alba, radice amarâ, & folio anguſto, mucronato.

Fig. 154. *Pilipoc*. vel *Piligpoc*. Spinoſa eſt planta, & ſcandens, ut *Lactang*, cujus *Sarmenta* tranſverſaliter ſciſſa ijſdem gaudent circulis, quibus Sarmenta *Lactang*, ſed alba ſunt, ſolidiora, & non flava. Defertur *Leyte*, *Otton*, *Baragnen*, & *Panay*; amat umbroſa, & ſaxoſa. *Folium* dilutè viret, quaſi frontatum, alternum, ſpithamâ brevius. *Radix* majuſcula, longa, lignoſa, candida, amara cum acrimoniâ, odoris petroſelini, non raro tuberoſis excreſcentijs inæqualis. Venenis omnibus efficaciter reſiſtere tradunt, ſagittarum verò veneno infectarum vulneribus officere; alvum pulveris ʒjſs ſine moleſtiâ repurgat, & in affectibus dubiis, & incertis curandis (hujuſmodi multa *Indi* recommendant) ſecurum eſſe medicamen refert Nirembergius. *Philipog quatuor* reperiuntur *ſpecies*; *duæ*; ſcilicet *Mas* & *Fœmina* in petroſis, & *aliæ duæ* in montibus ſylvoſis. *Mares* corticem habent aſperum, magis morellum, & ſine morâ ſcandunt. *Fœminæ* plus repunt, quàm ſcandunt; *corticem* habent terſum, & magis amarum. *Folia* Lauri majora. Montana omnium efficaciſſima, imo & aliarum *Contrayervarum*, id eſt Antidotorum correctiva.

Virtus.

Purgat

Purgat bilem, & pituitam, ſed ſola tardè, & leniter, quare cum alijs propinatur. Raſura corticis aquâ ſubacta ſcabiem detergit, & exſiccat. Vires.

Sect. XV. Scandentes *minùs cognitæ, folio é regione poſito.*

155. *Mangagao.* Scandens, & arboreſcens eſt planta. *Folio* ex adverſo poſito, longiuſculo, parvo, & terſo. *Cortice* aſpero, craſſo, amaro. Vires habet *Daocar*, & valet ad eadem.

156. *Liguſtrum Molavin.* Volubilis eſt planta, *ſarmentis* pertinaciſſimis, unde á duritie ligni *Molavin* & nomen mutuatur. *Folia* gerit atro-virentia, ſplendentia, negligiùs crenata, in ſeſſili pediculo, ſibi ex adverſo poſita, ſpithamea, & palmum unum lata. Fig.

Sect. XVI. Scandentes, *quorum florem, fructum, folium aut horum ordinem ignoro.*

157. *Pangalamayo.* Planta Scandens; laudatur ad mammas ſuppuratas, & dyſenteriam. Vires.

158. *Hogaban*, vel *Ugaban.* Convolvuli lac clarificat viſum.

159. *Bolongan.* Convolvulus folium habet *Cannacori*, ſed odoriferum: Invenitur mas, & fœmina; hæc cenſetur efficacior, & habet folium atro-virens.

160. *Bucao.* Convolvulus, fructu rubro, *Babay* ſimili, qui maturus nigreſcit.

161. *Alilitan.* Volvulus, *folium* habet piloſum, laciniatum, mediocre; *Sarmenta*, ut *Camote.* Valet ad tumores diſcutiendos, & pruriginem *Baſal* folium contuſum, calce mixtum impoſitum. Eſt verò *Baſal* Eruca piloſa, tactu pruritum moleſtiſſimum cauſans, & exulcerationes, manantiáq; faciens ulcera. Vires.

162. *Maliſad.* Convolvuli fructus dolorem ſanat ventriculi, & vulneribus telis intoxicatis factis medetur.

Vires. 163. *Taloroog.* Convolvuli *radix* valet contra febres, diarrhœas, dolores, & morſus animalium venenatorum.

164. *Calingag.* Volvulus Alexipharmacus, folio longiuſculo.

165. *Caviran.* Volvulus ad genicula corniculatis aculeis armatus.

Vires. 166. *Hagur.* Planta ſcandens, ſpinoſa, cujus *radix* admirabiliter adverſatur venenis.

167. *Lamparahan*, ſeu *Baguin Famoſo* antonomaſticè.

Vires. Eſt volubilis planta, cujus Sarmenti Scobs, ſuccus, aut decoctum potum, vel in enemate exhibitum Colicam, Choleræ morbi, & omnem ventris, aut ventriculi placat dolorem, & á viperis demorſis ſubvenit. Radix contuſa, & impoſita diſcutit *Pamajas*, *Lamparones*, id eſt Scrophulas, ut folia *Braſſicæ Marinæ*, *Pes Capræ* vocatæ. *Indorum* nonnulli componunt Panaceam, ut volunt, omnia ſanantem ex *Lamparahan*, *Pamuhat*, *Bayagcambin*, *Putat*, & *Mangungal*.

168. *Baguin* antonomaſticè, id eſt volvulus. *Sarmenta*, & virgulta habet vieta, & contumaciſſima, vicem præbentia liguſtri. *Folia* ſociatim ſena, aut etiam plura in uno ramuſculo, ſeſquipalmaria, & majora, trinervia, & ex atro-virente ſplendentia. *Fructus* ſunt poma frequentia, ſphærica, ex viridi flaventia, magnitudinis nucis juglandinæ putamine viridi liberatæ, carnoſa, cum *Seminibus* crebris, compreſſis, nuci vomicæ caninæ vix non ſimilibus, at minoribus, albicantibus, pellucidis, & quaſi corneis, Saporis adverſè amari. An ſpecies *Nucis Vomicæ Officinarum?* Num idem ac *Lamparahan?* ignoro.

169. *Duclitan.* Volvuli prægrandis, ut *Tugtungajas* eſt. *Sarmentum* ligni poroſi, cortice mollioris, dilutè rufi,

Vires. corticis craſſi, ſubrufi, aſperi, ſolidi, & inſipidi. Raſura vulnera recentia 24 horarum ſpatio admirabiliter conſolidat, ulcera antiqua detergit, & ſanat. Pota partum accelerat,

lerat, & fœtum expellit mortuum ſine morâ. Alij *Palo del Cap Franco* vocant; affertur ex plagâ *Honda*. Alijs *Palo de los Sambales*.

170. *Malaſauva*. Eſt aliud etiam ſcandentis plantæ lignum, minùs craſſum, æquè ut *Duclitan* vulnera efficaciſſimè ferruminans. An *Tugtungajas Maragondonenſis?* Lignum vulnerarium *Paynan de los Aetas*, nî fallor, idem eſt ac *Duclitan*, forma ſiquidem, ſoliditas, & ſapor eadem cum illo. Diſtinguuntur à *Tugtungajas*, ſolidiora ſiquidem, & ponderoſiora ſunt.

171. *Baclacar*. Eſt *Sarmentum* volvuli, conſolidans, facie radicis liquiritiæ, cortice aſpero, ligno ſolido, flaveſcente, poroſo, ſaporis acerbi. Defertur *Zebuc*.

172. *Malacatmon*. Magnæ, & ſcandentis plantæ *Sarmenta* inciſa aquam ſtillant limpidiſſimam, dejectionibus cruentis, & hepati calidiori ſalutarem. Pariter & conducit inflammationi oculorum, gutturis, & faucium aphthis in collutione, & gargariſmo.

173. *Abonglus*. Planta eſt ſcandendo ſeſe involvens. *Folia* foliis *Pilipoc* anguſtiora. *Cortex* cinereo-fuſcus. *Radix* alba; lignoſa Trunci materies flaveſcit; ſaporis eſt ſtyptici, ſubſalſi, amaricantis, demum mordice morſicantis. Valet ad eadem, ad quæ *Daocagay*, ſeu *Igaſod*.

174. *Panilon*. Planta amplexicaulis, magna, ut *Abonglus*. *Cortex* Sarmenti niger, & glaber. *Lignum* coloris lutei. *Mas*, & *fœmina*, utraq; odorifera, ſed *fœmina* vehementiùs, ita ut dolorem cauſet capitis recenter reciſa; ſaporis adverſi, & fatui. Uſus cum alijs contra venena. Fœminam alij *Paulan* vocant. *Species tertia* ligni albi, minùs odora, & minùs efficax eſt.

175. *Sumpa* antonomaſticè, id eſt *Contrayerva*, ſeu Antidotum. Planta eſt ſcandens, arboreſcens, alexipharmaca, ſeu venenis reſiſtens, purgans. *Cortex* albicat. *Folia* ſimilia juglandinis, læte virentia, terſa. Utuntur cortice, & radice, quæ amara ſunt cum acrimoniâ, & ſtypticitate. Uſus, & doſis *Dalabrab*, ſeu *Tabàs*.

176. *Pa-*

176. *Palacat.* Volubilis, & arboreſcens planta, ligni ſolidi, deforis coloris *Daocagay*, ſed obſcuri magis. *Cortex* rubens, craſſus digiti dimidium, qui maſticatus ſalivam reddit ſanguineam, adſtringens cum aliquâ acrimoniâ. *Folia* inconcinna, ſpithamea, & ad exortum duodecim ſpinulis munita. Alexipharmaca eſt. *Palacat* arborem vide ſuo loco.

177. *Hanboboaya.* Planta eſt ſcandendo arboreſcens, ſimilis *Panilon*, cujus fere coloris eſt lignum Sarmenti, ſed craſſius. *Sarmentum* totum verrucis obſitum, tenax, pertinax, & vietum, ita ut pro anchorarum deſerviat camelis. *Folia* quaſi laurina, minora. *Radix* ſaporis ſubamari, modicè ferventis, cum aliquâ adſtrictione. Additur Antidotis.

178. *Panabol.* Planta ſcandens. *Caudex* ex albo flavet. *Folia* ſunt Aurantij. *Radix* piper ſapit. Eſt unum ex præſtantiſſimis Antidotis; exhibetur communiter *Maguindato* commixtum, & optimos ſortitur effectus. *Panabol* arborem vide ſuo loco.

179. *Caobos.* Planta eſt ſcandens. *Cortex* Sarmenti niger. Lignoſa materies ex albo crocea. *Folia* pulchella, ſpithamâ longiora, ad tactum aſpera. *Radix* ex adſtringente ſaporis adverſi cum aliquâ acredine. Immiſcetur Antidotis.

180. *Mangoncong.* Planta ſcandens. *Cortex* coloris ex rufo nigreſcentis, parvis verrucis tuberoſus. *Lignum* ſolidum, ſubfuſcum, amarum cum aliquâ acrimoniâ. Vires *Pilipog* efficaciores.

181. *Pamgnao.* Planta ſeſe involuendo ſcandens. *Folia* gerit *Olivæ* foliis majora, & magis obtuſa. *Caulis* parvis obductus ſpinulis. *Radix* Saporis boni cum modicâ morſicatione, cujus recentis corticis Scobs tumores reſolvit, & inflammationes tollit. Siccare convenit fumo, non Sole.

Ap-

Appendix *ad Scandentes, & Volubiles.*

182. *Cayolacka* in Siao, *Lelima* Celebes, *Taratara*, vel *Tadatada*, & *Sandana* Byſaiani, *Kanchinhio* Sinæ, *Sandalo* Hiſpani vocant Lignum atro-rubens, ſolidum, ponderoſum, gummoſum, inficiens, Santalo Citrino odoratius, aromaticum, primùm ſubdulce, mox amariuſculum, & demum probè maſticatum non nihilum fervens, brachium craſſum, cortice & alburno liberatum, & communiter cavum. Mittitur *Batachina*, *Kauchinchina* ſed palleſcens. *Peta de Sanguil*, *Tahoniungan*, *Siao*, *Buraguen*, & *Camarines* ſolidius, & gummoſius. Eſt autem Convolvuli, ſeu *Plantæ Scandentis maximæ*, cujus Sarmenta non rarò femur craſſa, cor, ſeu matrix. *Folia* aiunt eſſe Rubi Idæi folijs ſimilia. Suffumigijs, & odoramentis dicatum eſt. An *Aſpalathus* Eryſiſceptrûm?

183. *Tinganpaquis*, ſeu *Saguinſaguin*. Planta eſt *Sarmentis* longè, latéq; repens, & ſcandens; orbatis folijs, quæ non niſi in apicibus proveniunt. *Fructus* promit per intervalla *Palantanis* ſimiles, minores eis, quos *Obiſpos* vocant, ſaporis grati, ſi maturi; gaudet paluſtribus.

184. *Pangagbaſun*. Planta arboreſcens, altiſſimè ſcandens. *Cortex* ſubfuſcus cum verrucis, craſſus calami ſcriptorij. Lignoſa radicum, & ſarmentorum materies poroſa, cum matrice ſpongioſa. Saporis amari, & adſtringentis eſt cortex. Gaudet viribus ijſdem, quibus arbor *Pangagbaſun*. Eadem eſſe videtur, ac *Igaſur*, & *Daocagay*.

185. *Malacapulco*. Planta alijs ſubſterni gaudet cre- Fig.
berrimis ſarmentoſis virgultis. *Folia* alterna, compoſita communiter ex 13, paimum longis, ſeſquiunciam latis, ſubrotundis, ex adverſo ſubincanis.

186. *Niogniogan altera, fructu tetragono*. Volubilis eſt Fig.
planta, ſarmentis pertinaciſſimis arborum altiſſimas conſcendens. *Folia* trinervia ſociatim exeunt, 6 aut 10 in

uno compoſitorum folio. *Seminis vaſcula* tetragona, altè alata, papyracea, unam includentia nuculam oblongam, ſtriatam, molliuſculam. *Capreoli*, quibus ſeſe ſpiratim innectit, bifurcati ſunt.

Fig. 187. *Volvulus digitalifer.* Longis ſcandendo ſarmentis *folia* exerit alternè, pentaphylla, lætè, & ſplendidè virentia; ad horum ſinus forficulæ longiores, ad extremum fiſſæ, & in varios convolutæ cincinnos. *Vaſcula* ſolidiuſcula, digitum auricularem craſſa, longiora effingentia, digitalia, coloris ocræ, & in ſummo tribus valvulis dehiſcentia, in cubitalibus congeruntur racemis. Florem, & ſemen necdum habere licuit.

Fig. 188. *Planta fruticoſa ſcandens. Folium* habet ſubinciſum, alternum, ſeſquipalmare, palmum latum. Ad horum ſinus in longioribus racemulis *fructus* flaventes, exiguos, ſparſim appenſos.

Fig. 189. *Gayduygayduy.* Planta eſt volubilis. *Folium* mittit alternum, lætè virens, crenatum, ferme ſeſquipalmare, ſubrotundum. Seminis papilionacea *vaſcula*, triquetra, coloris palearis, in ramoſis, ſpithameis, & longioribus racemis ubertim conglomerata. *Semen* ſpadiceum, parvum, cordiforme.

Fig. 190. *Colutea ſcandens.* Frutex eſt ramoſiſſimus, longè repens, & ſcandens. *Folia* ex 17, 19, aut 21 Senæ paribus componuntur. *Floſculus* albidus, exiguus, galeatus. *Folliculi* compreſſi, ut Senæ, communiter biventres, deforis lunato orbe notati, ſcilicet ubi *ſemen* deliteſcit, quod majus eſt, quàm Senæ, Phaſeolum referens compreſſum.

Fig. 191. *Ubayban.* Frutex eſt ſcandens, ſimilis fructui *Camagſa*. *Folium* ſeſquiunciale, infernè caneſcit, ſupernè ex atro-virente ſplendicat, obtuſum eſt, & alternè exiens, & 30 circiter in uno ſpithameo, majori, ſeu compoſito folio. *Floſculi* puſilli, aurei, ad foliorum exitus, quibus ſuccedunt *baccæ* ſimiliter aureæ, magnitudine ciceris, ſed compreſſæ, & ſenis carinulis, ut fructus *Banquiling*, ſulcatæ, continentes ſena, nigra, & anguloſa *ſemina*.

192.

192. *Scandentis Plantæ Malacatmon* Folia alternè enaſcuntur, ſolidiuſcula ſunt, & aſpera, palmum lata, ſpithamam longa, rariùs, & majuſculè dentata, & nervis crebris ad marginem uſq; protenſis fulcita, folijs arboris *Catmon* ſimilia, ſed non tam ampla.

193. *Vaynillam*, id eſt Vaginulam, ſiliquam eſſe tradunt plantæ volubilis *Hernandez*, & *Piſo* apud *Raium*. Mihi ſciſcitanti de plantâ *Jac. Antolinus* affirmavit eſſe fructum arboris mediocris. Idem aſſeruit *Emanuel de Leon*, qui pariter *Mexici*, & *Peruvij*, ac *Antolinus*, diu vixerat, addens eſſe fructum arbuſculorum, altitudinis, & ſimilitudinis Geniſtæ, *folia* habere pauca, & longiuſcula, *Vaynillas* plures ſimul congeſtas pendere á caudice, & ramorum majoribus; Odorem eſſe proprium, non adſcititium, ut quidam volunt, & á longinquo percipi odorem arbuſculorum, cùm & ipſa folia eodem prædita ſint odore. Abundat ad portum *Acapulco*. In *Jucatan* vocant *Czijzbik*, id eſt *Capſicum Stupidum*. *Vaynilla* eſt *Lobus oblongus*, *aromaticus* C. Cluſij. Hæc interim, donec *Mexico*, & *Peruvio*, unde pleniorem expetij notitiam, certior fio, aut planta *Acapulco* adferatur, unde expecto. *Vaynillam* recentem *Joſephus Encalada* ait eſſe Lobum teretem, flaveſcentem, ferme cubitalem, & pollicem craſſum, ſi habitior fuerit; qui ad ſolem curatus, ſeu paſſus in ſtriatam, ſeu rugoſam, nigricantem, & odoriferam abit *ſiliquam*.

194. *Planta Scandens Morifera*. *Folia* promit ſubro- Fig.
tunda, ſeſquipalmaria, alterna, ad quorum ſinus continuò ſuper diviſum pedunculum bina quævis rurſum binis ſubſtratis foliolis complexa, ſubrubra mora exeunt.

195. *Taguina*, alijs *Galamay*, *Calangcang*, *Carangcang*, aut *Cayangcang*. Planta eſt ſcandens, gaudens innaſci, & involvi arboribus emortuis, quandoq; tamen in magnam, & vaſtam aſſurgit arborem. In Marem, & Fœminam diſtinguunt *Indi*, hanc *Calangcang* vocant, & Mare magis odorifera eſt, caudice ex albo virideſcente. *Folia* communiter quina uno cohærent in longiori pediculo, ſed & ſena, ſep-

tena, aut novena nonnunquam connectuntur; ſunt verò ſubluſtria, terſa, nervis carentia, craſſiuſcula, palmaria, & longiora, obtuſa. *Floſculi* puſilli, ex ſubviridi flaventes. *Fructus* ſunt baccæ virides, ſphæricæ, hexagono vertice notatæ, in botro corymboide, quaſi ex crebris umbellis
Vires compoſito. Ramuſculo reſecto gutta ſtillat reſinoſa, lactea, odorifera, quæ temporibus illita dolorem lenit capitis. Arbor ſtillat liquorem copioſum, coloris, & conſiſtentiæ ſuccini, ubi induruerit, Hiſpanicæ ceræ ad inſtar impreſſas reddens formas. An ſpecies Terebinthi dicenda? Ex apicibus parantur balnea Morbo Gallico, Lepræ, Scabiei, & dolori capitis proficua.

Fig. 196. *Capparis* Luzonis, Indis *Tagarau*, *Xhabagat*, & *Bagit*, diſtincta eſt á *Cappare rotundifoliâ*, ut & *acutifoliâ* Hiſt. Ludg. prouti & á *Tabagineâ*, ſeu *leguminoſâ*. Longis autem, crebris, ſpinoſis, & circumadnaſcentibus, ſuperinſtratis protenditur virgultis; arboreſcentem caudice bicubitali non vidi, niſi ſemel; de reliquo *Cappari rotundifoliæ* ſimilis, at *folio* longiuſculo, mucronato, biunciam lato, palmam, aut ſeſquipalmam longo, & alterno poſitu enaſcente, é cujus angulo *Cappares*, ſive florum conceptacula, aut petioli ſeriatim ſeptem, vel novem propendent in flores, ſeu roſas parvas, quadrifolias, é candido rubentes, & infinitis fibrarum ſtipatos cirris, unà cum ſtolone explicandis. *Fructus* eſt pomum rotundum, minori Myſniaco æquale, quod maturum bellè rubet, & decuſſatim dehiſcit. *Semen* reniforme, ſubfuſcum, crebrum, Piſo minus. *Radix* cortice tegitur craſſo, albo, & ſolidiuſculo, ut *rotundifoliæ*,
Vires. & ejuſdem uſûs. Hujus ſcobem ad vulnera recentia ferruminanda inſperſam *Indi* unicè commendant.

Fig. 197. *Jaſminum vulgare album.* *Baccas* fert rotundo-oblongas, virentes, dein ferrugineè nigreſcentes, morellè tingentes, ut baccæ Myrtillorum, & *ſemen* continentes, gigartos longiuſculos.

198. *Jaſ-*

198. *Jaſminum* Luzonis, ſeu Indorum *Camunin*, *Mola-* Fig.
vin, aut *Banati*, ſeu *Buxo-jaſminum*. Arbuſcula eſt ramoſa, folioſiſſima, ſpontanea, & umbras amans, rarò craſſitudinis femoris, ligni ſolidiſſimi, flaventis, ut Buxi, aut Euonymi vulgaris, quem alij *Tetragoniam*, & *Fuſarium* vocant, tornatilibus accomodatiſſimi. *Folia* atrè virentia, terſa, & ſplendentia, obtuſè mucronata, frontata, uncialia, aut longiora, craſſiuſcula, ex amaro acria, folijs Myrti ſimilia, communiter ſeptem, aut novem, ad ſummam 12, aut 13 in uno compoſitorum, alternè, vel ſociatim appenſa. *Floſculi* ad apices in faſciculis prodeuntes, candidi, odoris Jaſmino ſuavioris, pentapetali, decem crocatis ſtaminibus, & umbilicato ſtylo referti *Fructus* ſunt baccæ rotundo-oblongæ, in mucronem deſinentes, virentes, mox rubentes, magnitudinis minoris avellanæ, hirſutis gravidæ arillis. Radicem Vires.
venenis efficaciter reſiſtere perhibent. Foliorum, & raſuræ corticis decocto fovent vulnera ſagittis intoxicatis facta, & ictus, & exulcerationes ex ictibus animalium nociferorum ortas.

199 *Jaſminum*, Arabum *Sambach*, ſeu *Syringa alba*, Fig.
Indis *Sampaga*, & *Marol*, in Luzone colitur triplex. *Primum vulgare*, *folio* ex adverſo prodeunte, ad ſummum palmari. *Flore* communiter ter trino in uno faſciculato, ex duplici ordine, & 9, 10, aut 12 folijs compoſito, in caliculo ex novem radijs. Hoc diligenti curâ arboreſcit, & multitudine florum compenſat ſimplicitatem. *Fructum* rarò ferre, aut perficere videtur, cum qui ſe eum obſervâſſe aſſerat, præter *Raium*, inveniam neminem; & in Plantis ultra decennium excultis, caudicis tricubitalis, & uncias quinque craſſis, necdum obſervare potuerim, præter rudimentum inane. Planta *Cortice* obtegitur ad Caudicem cinereo, exalbido, & friabili, necnon acriuſculo cæterùm vitioſè luxuriat, & niſi frequenti cohibeatur putatione, ſylveſcit, & in virgulta 4, aut 5 ulnarum viminea, & ſarmentoſa profunditur, non tamen vieta, ut liguſtri vicem præbeant, ſed fragilia, nec ſeſe alijs circumvol-

volventia, ſed longiùs ſerpendo excurrentia, & crebrò radices agentia, niſi pedamentis adligata arboreſcere cogantur. Ut lætiùs, & uberiùs floreſcat in *Decembri* aut *Januario* putare convenit in *Luzone.*

Fig. 200. *Sambach alterum* arboreſcere reſpuit, virgultis gaudet crebris, & tenuioribus, folijs ſimilibus priori; *flore* polypetalo, communiter trino in uno pedunculo, gratioſo, ex pluribus ordinibus, qui folia circiter 24 radiatim in orbem ſpargit, relictis in medio alijs petiolum conſtituentibus, quæ nunquam, aut tandem marceſcentibus prioribus foliolis explicantur.

Fig. 201. *Sambach tertium*, vulgus *Japonenſe* vocat. Luxuriat rarioribus ſarmentis, quæ nunquam ſerpunt, ſed rectè attolluntur, & non, niſi in fictilibus, excoli gaudet. *Folia* communiter trina, ac trina caliculum ambiunt, quæ anguſtiora ſunt duobus prioribus, verùm & quatuor, ſex, aut ſeptem numero cauliculum cingunt, & ſæpe in apicibus frequentiſſima quaſi in Thyrſum conglomerantur. *Flos* polypetalus, centifolius, communiter unicus, pulcher, & rarus; aliàs propullulat & monſtroſus, ita ut millena folia gerat, ſed tunc non explicat æqualiter, verum uno, aut duobus lateribus, vel marceſcentibus floris primi aliquot ordinibus, alter ex eodem caliculo ex confuſâ illâ innumerabilium foliorum congerie medium floris occupante, quaſi poſthumus emergit, propullulat, & aſſurgit. Radicis *Sambach Orientalis* ſuccum, aut pulverem ad ʒjj exhibitum, partum accelerare tradunt. Alij in balneo vaporoſo commendant. Radix in dolore dentium, aſtmate, lethargo, & paralyſi utiliter maſticatur. In febribus datur Pulvis ad ʒj. Occidentem ſpectantem venenum, & nocivam eſſe volunt. An Arbor, cujus radix Orientem ſpectans antidotum, occidentem ipſum venenum, de quâ *Pineda*, & alij. Folia contuſa ulcera antiqua manantia, & ſerpentia detergunt, cohibent, & dolorem leniunt. Aqua, aut infuſum florum viſum acuit. De Oleo vide *Raium.*

Vires.

202. *Panuſtus.* Frutex eſt ſcandens, *folio* conjugato, amplo,

plo, villoſo, in ambitu rariùs fimbriato, & ſeptem luculentiùs eminentibus nervis fulcito. *Fructus* quadrangularis, in mucronem abiens, minor avellanâ, pulvere repletus, in racemo prælongi cohæret pediculi. Decoctum foliorum *Panuſtus* Vites. dentes vacillantes confirmat, gingivarum, & maxillarum reſolvit tumores, & fauces exulceratas ſanat.

203. *Camunin alterius*, ſeu montanæ lignum Hiſpani *Palo de Mierda*, id eſt *lignum Stercorarium* ob gravem odorem vocant. Ex fuſco ſubcroceum eſt, ſolidum, & ponderoſum, optimum, & efficax contra contagia, quod ex inſulâ *Capaloa*, *Tayavas* inter, & *Malindic* ſitâ defertur. Scobs allio, & Aſſâ fœtidâ contuſis permixta, & illita ſpaſmo medetur. Differt á priori, quod *folium* gerat minus, *florem* inodorum, *lignum* confrictum, & uſtum odoris gravis, &c.

204. *Taratara*. In *Camarinorum* vico *Tabaco*, qui inſu- Fig. lam *Catanduan* reſpicit, abundat, ubi ab Indis *Balongcauvit* audit. Scandentis fruticis eſt lignum, *Cortice* tegitur exalbido, maulcoſo, ſcabro, ſub quo liber corticoſus, ſubfuſcus, ſaporis nullius manifeſti. Alburnum poroſum eſt, purpurea matrix inæqualis. *Folia* non ſunt Rubi Idæi, ut mihi retulêre, ſed ſunt folijs ſalicis ampliora, communiter palmaria, aut longiora, ad ſummum bipalmaria, & uncias duas lata, alternè exeuntia, atro-virentia, ſubluſtria, odoris ſylveſtris, quinq; ſeptem, aut novem in uno compoſitorum, quorum ſupremum ſemper majus cæteris, quæ pariter alternatim appenſa ſunt ramulis, punctis albis notatis.

205. *Suaſua*. Similiter ſcandentis fruticis lignum eſt, ſed flavum, & *Taratara* magis odoratum. Hoc ab *Indis*, & *Hiſpanis* in *Luzone* pro Santalo flavo, ut *Taratara* pro rubro, ſed perperam habetur. Aliud ferunt reperiri æquè ſcandentis plantæ odoriferum lignum, & album.

206. *Frutex ſpinoſus ſcandens, fructu pentagono, echinato.* Fig. *Folia* gerit ad virgultorum geniculos, ſimilia folijs *Batele*, plura ſimul, & incerti numeri, & formæ, ac magnitudinis, congeſta; ubi & binis aduncis defenditur aculeis. *Fructus* vaſ-

vaſcula in ramoſis, & magnis racemis, uncialia, oblonga pentagona, quinquevalvia, echinata, & neſcio quid viſcoſi glutinis oblita, *nucleum* continentia oblongum, foſſulâ hiantem.

Fl. 207. *Macabuhay aeta.* Frutex eſt ſcandens, *folia* ampla, alterna, tenera, rotunda, in exiguum vergentia mucronem, acetoſa, quinque luculentioribus ſtipata nervis, in ſpithameo pediculo.

208. *Panalongdong*, alijs *Camagſa.* Diſtincta planta á *Camagſa*, ſeu *Ligno Sancto*, ſed planta ſcandens, ut illa, ſarmentoſa virgulta mittit, vieta, *Bexuco* pertinaciora, & magis durabilia, nigerrima, ut Corallium nigrum. *Folia* foliis cannæ ſimilia. *Flores* parvi, rubelli. *Baccæ* rubræ, rotundo-oblongæ. *Radix* multiplex, cortice nigro, odoris, & ſaporis aromatici ſine acrimoniâ, conveſtita.

209. *Talongotong.* Volvulus ſucci rubri, ut *Binonga.*
Virtus. Utuntur decocto epoto in exituris, affectibus ſcabioſis, & abſceſſibus internis. *Folia* ampla, ut *Mavolo.*

210. *Roſa ſylveſtris ſcandens* Luzonis. *Radix* Plantæ mediocris, cubito longior eſt, craſſitudinis palmaris, cortice tenui, papyraceo, fuſco intecta. *Caro* alba, dulcis, rapo magis compacta.

211. *Pating Prima*, alijs *Salibangbang-baguin. Flos* non eſt penta-ſed tetrapetalus, croceo-rubens, in bicubitalibus alternatim ſpithameis ramuſculis brachiatis racemis, exceptus tetraungui perianthio, & trinis crocatis ſtaminibus, & ſiliquulæ rudimento, ſeu embryone dotatus.

212. *Dilan-butiqui.* Planta ſcandens, diſtincta ab arbore, *radix* ligneo-fibroſa, cinerea, ſaporis acriuſculi ut *Camayſan*, cum aromaticitate. Utuntur eâ *Indi* in Cachexiâ, obſtructionibus, & cacochymiâ.